

ZAMONAVIY TA'LIM TIZIMIDA PEDAGOGIK ERUDITSIYANING AHAMIYATI

Maxmudova Rayxona Tohirjon qizi

Andijon davlat pedagogika instituti, pedagogika fakulteti,
boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabasi

Ilmiy rahbar: Alisherova Zulfiya

E-mail: ffedy577@gmail.com

Tel: +998-50-221-07-05

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19909803>

Аннотация

Mazkur maqolada pedagogik eruditsiyaning mazmun-mohiyati, uning ta'lim jarayonidagi o'rni hamda yuqori malakali kadrlar tayyorlashdagi ahamiyati tahlil qilinadi. Shuningdek, pedagogning bilim darajasi, kasbiy mahorati va keng dunyoqarashi ta'lim sifatini oshirishda muhim omil ekanligi ilmiy-nazariy asosda yoritilgan.

Kalit so'zlar: pedagogik eruditsiya, ta'lim sifati, pedagogik mahorat, kadrlar tayyorlash, innovatsion ta'lim, pedagog kompetensiyasi.

Аннотация

В данной статье рассматривается сущность педагогической эрудиции и её значение в процессе подготовки высококвалифицированных кадров. Анализируются роль профессионального мастерства педагога, его широкого кругозора и научных знаний в повышении качества образования.

Ключевые слова: педагогическая эрудиция, качество образования, педагогическое мастерство, инновационные технологии, профессиональная компетенция.

Annotation

This article discusses the essence of pedagogical erudition and its role in training highly qualified personnel. It analyzes the importance of a teacher's professional competence, broad outlook and scientific knowledge in improving the quality of education.

Keywords: pedagogical erudition, education quality, pedagogical skills, innovative technologies, professional competence.

Kirish

Bugungi kunda ta'lim tizimi jamiyat taraqqiyotining muhim omillaridan biri hisoblanadi. Zamonaviy jamiyatda bilim va intellektual salohiyat eng muhim resurs sifatida qaralmoqda. Shu sababli ta'lim tizimining asosiy vazifalaridan biri – yuqori malakali, raqobatbardosh va mustaqil fikrlaydigan kadrlarni tayyorlashdir.

Mazkur jarayonda pedagog shaxsining o'rni nihoyatda muhimdir. Pedagogning bilim darajasi, dunyoqarashi, kasbiy mahorati va pedagogik eruditsiyasi ta'lim jarayonining samaradorligini belgilovchi asosiy omillardan biri hisoblanadi.

Pedagogik eruditsiya – bu pedagogning keng qamrovli bilimga ega bo'lishi, turli fanlar bilan bog'liq ma'lumotlarni bilishi hamda o'z bilimlarini ta'lim jarayonida samarali qo'llay olish qobiliyatidir.

Pedagogik eruditsiyaning mazmuni

Pedagogik eruditsiya pedagogning umumiy madaniyati va ilmiy salohiyatining muhim ko'rsatkichidir. Eruditsiyali pedagog o'z fanini mukammal bilish bilan birga boshqa fanlar bilan ham integratsiyani amalga oshira oladi.

Masalan, tarix, adabiyot, psixologiya yoki falsafa fanlari bilan bog'liq misollar orqali o'quvchilarga bilimni yanada tushunarli va qiziqarli tarzda yetkazish mumkin. Bu esa o'quvchilarning bilimga bo'lgan qiziqishini oshiradi.

Shuningdek, pedagogik eruditsiya pedagogning nutq madaniyatida ham namoyon bo'ladi. Eruditsiyali o'qituvchi o'z fikrini aniq, ravon va mantiqiy tarzda ifoda eta oladi. Bu esa o'quvchilar bilan samarali muloqot o'rnatishga yordam beradi.

Ta'lim jarayonida pedagogik eruditsiyaning ahamiyati

Pedagogik eruditsiya ta'lim jarayonini samarali tashkil etishda muhim rol o'ynaydi. Eruditsiyali pedagog dars jarayonini qiziqarli tashkil etadi, turli misollar, hayotiy voqealar va zamonaviy yangiliklardan foydalanadi.

Shuningdek, bunday pedagog zamonaviy pedagogik texnologiyalarni samarali qo'llaydi.

Masalan:

interfaol metodlar

muammoli ta'lim

loyiha asosida o'qitish

o'yin texnologiyalari

Ushbu metodlar o'quvchilarning mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Pedagogik eruditsiya o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishda ham muhim rol o'ynaydi. Eruditsiyali pedagog o'quvchilarga faqat tayyor bilim bermaydi, balki ularni izlanishga undaydi.

Zamonaviy pedagogning kasbiy rivoji

Zamonaviy pedagog doimo o'z ustida ishlashi va bilimlarini yangilab borishi zarur. Chunki fan va texnologiyalar juda tez rivojlanmoqda.

Pedagogik eruditsiyani rivojlantirish uchun quyidagi omillar muhim hisoblanadi:

ilmiy adabiyotlarni muntazam o'qish

seminar va konferensiyalarda ishtirok etish

tajriba almashish

innovatsion pedagogik texnologiyalarni o'rganish

[Prezident Sh.M.Mirziyoyev ta'kidlaganidek:

“Yosh avlodni zamonaviy bilim va kasb-hunarga ega qilib tarbiyalash davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biridir.”]

Bu esa pedagoglarning bilim darajasi va eruditsiyasiga katta talab qo'yadi.

Pedagogik eruditsiya va barkamol avlod tarbiyasi

Pedagogik eruditsiya nafaqat bilim berishda, balki o'quvchilarni tarbiyalash jarayonida ham muhim rol o'ynaydi. Eruditsiyali pedagog o'quvchilarga nafaqat fan asoslarini o'rgatadi, balki ularda ma'naviy-axloqiy fazilatlarni ham shakllantiradi.

O'qituvchining shaxsiy namuna ko'rsatishi o'quvchilar uchun muhim ahamiyatga ega. O'quvchilar ko'pincha o'qituvchining bilim darajasi, madaniyati va xulq-atvoridan o'rnak oladilar.

Shu sababli pedagogning eruditsiyasi jamiyatda barkamol avlodni tarbiyalashda muhim omil hisoblanadi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, pedagogik eruditsiya zamonaviy ta’lim tizimining muhim tarkibiy qismlaridan biridir. Pedagogning keng bilimga ega bo’lishi, innovatsion metodlardan foydalanishi va o’z ustida muntazam ishlashi ta’lim sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Yuqori malakali kadrlarni tayyorlash jarayonida pedagogik eruditsiyaning ahamiyati juda katta. Shu sababli har bir pedagog o’z bilimlarini doimiy ravishda boyitib borishi, ilmiy yangiliklardan xabardor bo’lishi va zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo’llashi zarur..

Adabiyotlar, References, Литературы:

1. O’zbekiston Respublikasining “Ta’lim to’g’risida”gi Qonuni. – Toshkent, 2020.
2. Sh.M.Mirziyoyev. Oliy Majlisga Murojaatnoma. – Toshkent, 2018.
3. Muslimov N.A. Pedagogik kompetentlik asoslari. – Toshkent, 2015.
4. Tolipov O’, Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiya: nazariya va amaliyot. – Toshkent, 2012.
5. UNESCO. Education and Teacher Professional Development. – Paris, 2021.